

Sabima kartleggingsnotat 24-2023

Kartlegging av sopp på Hvaler og Kråkerøy 2023. Fredrikstad soppforening

Av Øyvind Weholt og Hermod Karlsen

Fra Bjørnevågen. Foto: Inger-Lise Walter.

NB! Dette er en foreløpig rapport. Når vi har fått svar på alle sekvenseringer vil vi lage en endelig rapport.

Kartlegging av sopp på Hvaler og Kråkerøy 2023

I tillegg til å fortsette kartleggingen av sopp på Hvaler, har vi i år også begynt i Bjørnevågen på Kråkerøy (Fredrikstad kommune).

Med årets sesong har vi undersøkt Langekil i seks år på rad og Lerdalen naturreservat i fire år. Begge disse områdene ligger på Vesterøy. Det samme gjør Bankerød nord, men der har vi ikke gjort noe i år.

Det har vi heller ikke gjort i ett av områdene på Asmaløy, nemlig Skipstadsand, som ikke svarte til forventningene, men fortsatt i de to andre områdene der: Gravningen naturreservat og Listranda.

Vi har totalt hatt 17 turer i år og så langt registrert 543 funn av sopp på Artsobservasjoner.no.

Tolv personer, deriblant to fra andre foreninger, har deltatt på én eller flere turer i år.

Den fuktige sommeren førte til godt med sopp i sommer, mens det dabbet av utover høsten. Senhøsten ble likevel ganske god til tross for snø og litt kulde, med ganske mange arter på Langekil i november.

Vi har sendt 81 kollektorer til Dna-sekvensering. Det mangler fortsatt svar på en del av disse, ikke minst på de som nylig er sendt fra siste tur på Langekil. Det vil derfor trolig bli flere arter enn det som står i tabellen, kanskje også noen sjeldne og rødlistede.

Emneord: *Storsopper, edelløvsog, eikelunder, barskog, Langekil, Lerdalen naturreservat, Vesterøy, Listranda, Gravningen naturreservat, Asmaløy, Hvaler, Bjørnevågen, Kråkerøy, Fredrikstad, kartlegging, gensekvensering.*

Tabell 1: Datoer for kartlegging, antall deltakere og registrerte sopparter/funn.

Dato	Ant. del-takere	Antall arter/registreringer						
		Langekil	Bankerød	Lerdalen	Listranda	Gravningen	Bjørnevågen	
26. feb	2	4/4						
30. apr	5	3/3						
24. mai	3						3/3	
14. juli	2			2/3				
22. jul	3						5/6	
30. jul	6	56/60						
5. aug	1			30/30				
20. aug	1				33/33	29/29		
22. aug	3						28/28	
27. aug	1						1/1	
29. aug	7	Ca. 55/70						
12. sep	5			56/61				
25. sep	4	26/26			11/11	10/10		
5. okt	1						40/42	
9. okt	2	9/9						
16. okt	5		5/5	37/43	4/4			
7. nov	4	Ca. 50/60						
Hele året	Arter/funn	/543	162/217	5/5	112/151	41/51	33/39	67/80
	Rødlistet		4				1	2
	Ant. turer	17	7	1	4	3	2	5

Områdene vi kartlegger

Vesterøy, Hvaler:

Langekil

Den nordre halvdelen preges av en kalkrik edelløvskog med mye lind, hassel, sommereik, ask, litt bjørk og osp, og langs bekken er det svartor. Trærne er relativt store, og det finnes litt dødved. I den søndre og vestre delen er det mer barskog med gran og furu. Det er også skrinne granittkoller med kystfurskog.

Dette er det området vi har kartlagt lengst – 6 år på rad, og fortsatt finner vi flere nye arter. Av de 162 artene vi har funnet her i år er 32 nye for området. Eller med andre ord: Til tross for at vi har registrert sopp her i 5 år tidligere, er hver 5. art vi finner ny for området!

I år har vi så langt 1 ny art for Norge, *Pseudosperma amoris* og 5 rødlistearter: Gullrandvokssopp *Hygrophorus chrysodon* VU, *Entoloma ochromicaceum* VU, Geraniumslørsopp *Cortinarius geraniolens* NT, Svartnende kantarell *Cantharellus melanoxeros* NT og Furupiggmusling *Irpicodon pendulus* NT. Verdt å nevne er også den sjeldne *Entoloma paludicola*.

Fig. 1. Gullrandvokssopp fra Langekil. Foto: Kari Ekeberg Nilsen

Bankerød nord

Der er det hassel og eikelunder, men området preges av gjengroing og mindre sopp. Vi har derfor ikke hatt egne turer hit i år.

Lerdalen naturreservat

Opprettet 1991. En eldre granskog i sprekkedaler mellom fattige granittkoller med glissen kystfuruskog. Særlig i den nordre delen er det en del dødved. Det var likevel på en mørken granstubbe helt sør i området at det ble funnet en rødlisteart: Hengekjuke *Postia ceriflua* NT.

Asmaløy, Hvaler:

Listranda

Det er en del eik i området. Her ble det funnet én ny art for Norge: *Cortinarius umbrinolutescens* i tillegg til én rødlisteart: Dådyrslørsopp *Cortinarius epipurrus* **NT**.

Gravningen naturreservat

Eikeskog med lite undervegetasjon. Blant de 34 artene vi fant der, var det en meget sjelden rødlisteart: Eikebelteriske *Lactarius acerrimus* **VU**.

Kråkerøy, Fredrikstad:

Bjørnevågen

Det er opp gjennom årene funnet mange sjeldne sopper i dette området, men det har ikke vært systematisk undersøkt.

Kartleggingsområdet er todelt: I nord utgjøres det av en rik sørvendt edelløvskog, med sommereik, hassel og ask, noen av dem er store, gamle og hule. Mye blåveis indikerer kalk. Her ble det funnet en sjelden sjampinjong som ikke er registrert i Norge tidligere: *Agaricus greuteri*.

Lenger sør er det mer barskog. I denne delen ble det funnet to rødlistearter: Blå slimslørsopp *Cortinarius salor* **VU** og giftrødspore *Entoloma sinuatum* **NT**.

Så langt i år har vi registrert 66 arter i området.

Fig. 2: Blå slimslørsopp fra Bjørnevågen. Foto: Øyvind Weholt.